CORANUL ŞI ŞTIINŢA MODERNĂ

De dr. Maurice Bucaille

Editor Dr. A. A. B. Philips

Cuprins

NOTA EDITORULUI

Această cărticică de Dr. Maurice Bucaille a fost în circulație în ultimii 19 ani şi a fost un instrument foarte util în prezentarea Islamului celor nemusulmani, aşa cum a fost în aprofundarea musulmanilor în aspectele miracolelor ştiințifice ale Coranului. Este bazată pe o copie a unei conferințe ținută de Dr. Bucaille în Franța.

În această ediție, am decis să îmbunătățesc prezentarea prin simplificarea limbajului şi editarea textului dintr-un format oral într-un format broşură. Erau trecute, de asemenea, referințe făcute de autor în lucrarea sa "Biblia, Coranul şi Ştiința" care au avut nevoie de explicație. Mi-am permis să includ părți explicatorii din cartea sa unde era nevoie de mai multe explicații. Câteva note de subsol au fost, de asemenea, adăugate pentru claritate şi un *hadis* menționat de autor a fost înlocuit din cauza inautenticității lui. Au fost făcute, de asemenea, nişte corecturi la materialul istoric cu privire la "strângerea" părților din Coran.

Speranța mea este ca aceste neînsemnate îmbunătățiri aduse să facă o treabă excelentă, chiar mai de efect, în prezentarea revelației finale a lui Dumnezeu pentru omenire.

Dr. Abu Ameenah Bilal Philips
Director al Centrului Informațional Islamic
Dubai – E.A.U.
Mai, 1995

INTRODUCERE

La 9 noiembrie 1976, o lucrare neobişnuită a fost predată Academiei Franceze de Medicină. Titlul ei era "Date fiziologice şi embriologice din Coran". Am prezentat studiul bazat pe existența unor informații sigure privind fiziologia şi reproducerea în Coran. Motivul meu pentru prezentarea acestei lucrări era imposibilitatea explicării faptului cum un text creat în secolul al şaptelea poate conține idei care aveau să fie descoperite în timpurile moderne.

Pentru prima oară am vorbit membrilor unei societăți medicale culte pe teme ale căror concepte de bază le cunoşteau cu toții foarte bine, dar puteam, atât de uşor, să punctez enunțuri despre o natură ştiințifică conținută în Coran şi alte subiecte specialiştilor din alte domenii. Astronomi, zoologi, geologi şi specialişti în istoria pământului ar fi cu toții surprinşi, la fel de mult ca şi doctorii în medicină, de prezența în Coran a unor reflectări de o înaltă acuratețe a fenomenelor naturale. Aceste informații sunt foarte uimitoare când luăm în considerare istoria ştiinței, şi pot doar să ne conducă la concluzia că sunt o provocare la explicația dată de omenire.

În întreaga istorie nu există vreo lucrare elaborată de om care să conțină informații cu un nivel al cunoştințelor atât de ridicat pentru timpul ei, aşa cum este Coranul. Opiniile ştiințifice comparabile cu cele din Coran sunt rezultatul cunoaşterii moderne. În comentariile din traducerile Coranului care au apărut în limbile europene, am putut găsi doar vagi referințe la ele. Nici comentatorii care au scris în limba arabă nu au susținut un studiu complet al aspectelor Coranului pe care să-l pună față în față cu subiectele ştiințifice. Acesta este şi motivul pentru care ideea unui studiu cuprinzător al problemei m-a preocupat.

Pe lângă aceasta, un studiu comparativ cu date similare conținute în Biblie (Vechiul Testament şi Evangheliile) mi-a părut că este necesar. Astfel, un proiect de cercetare a fost dezvoltat plecînd de la asemuirile unor pasaje din Sfintele Scripturi ale fiecărei religii monoteiste cu cunoştințele ştiinței moderne. Proiectul şi-a găsit finalitatea într-o carte intitulată "Biblia, Coranul şi Ştiința". Prima ediție în limba franceză a apărut în mai 1976. Edițiile în limbile engleză şi arabă au fost abia publicate.

RELIGIE ŞI ŞTIINȚĂ

Probabil că nu există o imagine mai clară a legăturilor strânse dintre Islam şi ştiinţă, decât atât de desele citate afirmaţii ale Profetului Muhammed (Pacea şi binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!):

A învăţa este obligaţia fiecărui musulman şi fiecărei musulmane.

Cine purcede pe un drum căutînd ştiinţa, Allah Preaînaltul îi va uşura drumul către Rai.

Acestea şi multe alte afirmaţii sunt invitaţii inedite adresate umanităţii pentru îmbogăţirea cunoştinţelor lor din toate sursele. Nu este nici o surpriză în aflarea faptului că religia islamică şi ştiinţa au fost considerate întotdeauna surori gemene şi că astăzi, într-un timp în care ştiinţa face progrese uimitoare, ele continuă să fie asociate. De asemenea nu este nici o surpriză în aflarea faptului că datele ştiinţifice exacte sunt folosite pentru mai buna înţelegere a textului coranic. Mai mult decât atât, într-un secol în care pentru multe persoane, adevărul ştiinţific a dat lovitura în devafoarea credinţelor religioase, este sigur că descoperirile ştiinţei, într-o examinare obiectivă a Scripturii islamice, au scos la lumină natura supranaturală a revelaţiei şi autenticitatea religiei pe care o predă.

Când toate sunt spuse şi făcute, cunoştinţele ştiinţifice par, în ciuda tuturor lucrurilor pe care mulţi le-ar spune sau le-ar gândi, a fi puternic determinante asupra reflectărilor în privinţa existenţei lui Dumnezeu. Dacă începem să ne întrebăm pe noi înşine, într-un mod imparţial şi fără prejudecăţi, despre temele abstracte provenite din nişte cunoştinţe de astăzi (de exemplu, cunoştinţele noastre despre evoluţia şi transformările celor mai mici componente ale materiei sau întrebările ce înconjoară originea vieţii înăuntrul materiei moarte), chiar am descoperi multe motive pentru a ne gândi la Dumnezeu. Când ne gândim la remarcabila organizare care dirijează naşterea şi menţinerea vieţii, devine clar faptul că probabilitatea ca acestea să fie rezultatul unei şanse oarecare se diminuează considerabil.

Cu cât cunoştinţele noastre despre ştiinţă în diferite domenii sunt mai numeroase, cu atât conceptele certe trebuie să pară din ce în ce inacceptabile. De exemplu, ideea exprimată entuziasmatic de recentul câştigător francez al Premiului Nobel pentru Medicină, că abandonarea

materiei a fost autocrearea din simple elemente chimice datorată şansei circumstanţelor. Apoi plecând de la acest lucru este susţinută ideea că lăsarea organismelor să evolueze duce la remarcabila fiinţă complexă, numită "om". Pentru mine, s-ar părea că progresele ştiinţifice făcute în înţelegerea complexităţii fantastice a fiinţelor superioare, susţin argumente mai puternice în favoarea teoriei opuse: existenţa unei extraordinare organizări metodice prezidînd asupra remarcabilului aranjament al fenomenelor vieţii necesită existenţa unui Creator. Multe părţi din Carte încurajează acest fel de reflectare generală, dar, de asemenea, conţin date de un infinit de ori mai precise care sunt direct relatate înainte de descoperirile ştiinţei moderne. Sunt exact aceste date care exercită o atracţie magnetică pentru oamenii de ştiinţă de astăzi.

Coranul şi Ştiinţa

Timp de multe secole, omenirea a fost incapabilă să studieze unele informaţii conţinute în Coran, pentru că nu deţinea suficiente mijloace ştiinţifice. Se înţelege abia astăzi că numeroase versete din Coran au ca subiect fenomenele naturale. O citire a vechilor comentarii asupra Coranului, oricât de specialişti ar fi fost autorii acestora în zilele lor, comportă dovezi solemne pentru o inabilitate totală de a înţelege profunzimea semnificaţiilor în asemenea versete. Aş fi putut chiar merge atât de departe, încât să afirm că în secolul al XX-lea, cu compartimentarea sa de cunoştinţe mereu mai vaste, nu este uşor încă pentru un om de ştiinţă obişnuit, să înţeleagă tot ceea ce citeşte în Coran din unele subiecte, fără să facă apel la cercetăride specialitate. Aceasta înseamnă că pentru a înţelege asemenea versete ale Coranului, cineva necesită astăzi să aibă cunoştinţe total enciclopedice care să cuprindă multe discipline ştiinţifice.

Ar fi trebuit să subliniez faptul că folosesc cuvântul "ştiinţă" cu înţelesul de "cunoaştere care a fost profund dovedită". Aceasta nu include teoriile care, pentru o vreme, au ajutat la explicarea fenomenului sau a unei serii de fenomene, doar pentru a fi abandonate mai târziu în favoarrea altor explicaţii. Aceste explicaţii mai noi au devenit mai plauzibile, graţie progreselor ştiinţifice. Eu intenţionez numai să mă

ocup de comparațiile dintre afirmațiile coranice şi cunoştințele ştiințifice care nu sunt potrivite a fi subiect la discuția care urmează. Oriunde introduc realități ştiințifice care nu sunt dovedite încă 100% o voi face foarte clar. Există de asemenea câteva exemple foarte rare ale unor afirmații din Coran care nu au fost până acum confirmate de ştiința modernă. Trebuie să fac referire la aceasta punctând faptul că toate dovezile valabile astăzi îi lasă pe oamenii de ştiință să le privească ca fiind foarte probabile. Un astfel de exemplu este afirmația din Coran care se referă la originea acvatică a vieții:

Oare nu văd cei care nu cred că cerurile şi pământul au fost împreună şi că noi le-am despărțit şi din apă am făcut tot ce este lucru viu?Şi oare tot nu cred ei?

Coran, 21:30

Aceste considerații ştiințifice nu ar trebui să ne facă să uităm că această Carte minunată, Coranul, rămâne o carte religioasă "par exelence" şi că nu trebuie să ne aşteptăm să aibă un scop sau rezultat ştiințific "per se". În Coran, oricând oamenii sunt invitați să reflecteze asupra minunilor creației şi numeroaselor fenomene naturale, ei pot vedea uşor că intenția evidentă este de a accentua atotputernicia divină. Faptul că în aceste reflectări putem găsi referiri la date legate de cunoştințe ştiințifice, este cu siguranță, un alt dar al lui Dumnezeu a cărui valoare străluceşte mai mult ca sigur într-o epocă în care ateismul bazat pe ştiință încearcă să câştige controlul societății pe socoteala credinței în Dumnezeu. Dar Coranul nu are nevoie de caracterisitici neobişnuite cum este acesta de a face natura lui supranaturală simțită. Afirmațiiile ştiințifice de genul acesta sunt doar un singur aspect al revelației islamice pe care Biblia nu o împărtăşeşte.

Pe tot cuprinsul cercetării mele am încercat constant să rămân total obiectiv. Cred că am urmărit modul de abordare al studierii Coranului cu aceeaşi obiectivitate pe care o are un doctor atunci când deschide dosarul unui pacient. Cu alte cuvinte, doar analizînd foarte riguros toate simptomele, poate cineva ajunge la un diagnostic corect. Trebuie să admit că nu era cu siguranță credință în Islam ceea ce mi-a îndrumat prima oară paşii, ci era doar o simplă dorință de a căuta adevărul. Astfel o văd eu astăzi. Cu timpul îmi terminasem studiul şi mi-am dat seama că erau lucrurile care m-au determinat să văd Coranul ca pe un text de o revelație divină, aşa cum este, într-adevăr.

AUTENTICITATEA CORANULUI

Înainte de a ajunge la esența subiectului, exită o chestiune foarte importantă care trebuie luată în considerare: autenticitatea textului coranic. Se ştie că textul Coranului era deopotrivă recitat din memorie, atât timp cât a durat revelația, de către Profet şi de credincioşii care erau în jurul lui, şi scris de către scribii numiți dintre însoțitorii săi. Acest proces a durat aproximativ 23 de ani, timp în care erau făcute o sumedenie de copii neoficiale. O copie oficială [a întregului Coran] a fost făcută în decursul primului an de la moartea Profetului, la instrucțiunile lui Abu Bakr.

Aici trebuie să comentăm o chestiune de o importanță majoră. Prezentul text al Coranului a profitat în pregătirea originalului de autenticitatea verificată încrucişat atât de textul recitat din memorie, cât şi de textul scris neoficial. Textul memorat a fost de o importanță majoră într-un timp în care nu toată lumea putea citi şi scrie, dar toată lumea putea memora. Pe deasupra, nevoia unui document era inclusă chiar în textul Coranului. Primele cinci versete ale capitolului "al-'Alaq", care se întâmplă că reprezintă prima revelație făcută Profetului, exprimă aceasta destul de clar:

Citeşte! În numele Domnului tău care a creat,
Care l-a creat pe om din sânge închegat!
Citeşte! Domnul tău este cel mai Nobil,
Este Cel care l-a învățat cu calemul,
L-a învățat pe om ceea ce nu a ştiut!

Coran, 96:1-5

Acestea sunt cu siguranță cuvinte în "lauda condeiului, ca mijloc al cunoaşterii umane", ca să folosim expresia Profesorului Hamidullah.

Apoi a venit califatul lui 'Uthman (care a durat din al 12-lea an până la al 24-lea an după moartea lui Muhammed - Pacea şi binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). În decursul primilor 2 ani ai conducerii califului 'Uthman, au fost reproduse 7 copii oficiale din textul oficial, şi au fost distribuite pe o zonă largă a lumii care intrase sub stăpânirea islamică. Toate copiile neoficiale care existau la vremea aceea au fost

distruse şi toate copiile viitoare aveau să fie făcute după cele 7 copii oficiale.

În cartea mea, "Biblia, Coranul şi Ştiinţa", am citat pasaje din Coranul care vine din perioada anterioară Hijrei (emigrarea Profetului de la Mekka la Medina din anul 622) şi care se referă la scrierea Coranului înainte de plecarea Profetului din Mekka.

Pe lângă acestea, erau multe dovezi pentru transcrierea imediată a revelaţiei coranice. Profesorul Jacques Berque îmi spusese mie despre marea importanţă pe care el o acordă acestui lucru, în comparaţie cu lunga pauză care separă scrierea revelaţiei iudeo-creştină de faptele şi evenimentele pe care le relatează. Să nu uităm că astăzi avem de asemenea şi noi un număr de manuscrise ale primei versiuni scrise ale Coranului care erau dintr-o perioadă foarte apropiată timpului revelării.

De asemenea, trebuie să subliniez un alt fapt de o mare importanţă. Trebuie să examinăm enunţuri din Coran care astăzi apar pur şi simplu pentru a indica adevărul ştiinţific, dar din care oamenii în timpurile vechi erau capabili să înţeleagă numai înţelesul aparent. În unele cazuri, aceste enunţuri erau total de neînţeles. Este imposibil de imaginat că dacă existau orice modificări de texte, aceste pasaje neclare se împrăştiau pe tot cuprinsul textului din Coran şi puteau toate să evite manipularea umană. Cea mai mică modificare aspura textului ar fi distrus în mod automat remarcabila coerenţă care este caracteristică lor. Schimbarea în orice text ne-ar împiedica de la dovedirea conformităţii lor totale cu ştiinţa modernă. Prezenţa acestor enunţuri răspândeşte pe tot aspectul Coranului (pentru observatorul imparţial) o marcă evidentă a autenticităţii lui.

Coranul este o revelaţie făcută cunoscută oamenilor în decursul a 23 de ani. A întors două perioade de aproape aceeaşi mărime pe fiecare parte a Hijrei. Dată fiind aceasta, era normal ca reflectările care aveau caracter ştiinţific să fie răspândite pe tot cuprinsul Cărţii. Într-un studiu ca şi cel făcut de noi, a trebuit să regrupăm versetele conform subiectului materie, adunîndu-le capitol cu capitol.

Cum ar trebui să fie ele clasificate? N-aş putea găsi nici un fel de indicaţii în Coran sugerînd vreo clasificare mai specială, aşa că am decis să le prezint conform eului meu personal.

Mie mi s-ar părea că primul subiect cu care ar trebui să ne ocupăm este Facerea. Aici putem compara versetele care se referă la acest

subiect cu ideile generale predominante astăzi asupra formării Universului. În continuare, am categorisit versetele sub următoarele titluri generale: *Astronomie, Pământul, Împărăția animalelor şi Împărăția plantelor, Oameni, şi Reproducerea umană* îndeosebi. Pe deasupra, m-am gândit că este de folos o comparație făcută între narațiunea coranică şi cea biblică pe aceleaşi teme din punctul de vedere al cunoaşterii moderne. Aceasta a fost făcută în părțile *Creația, Potopul şi Exodul*. Motivul pentru care aceste teme au fost alese este acela că, cunoştințele căpătate astăzi pot fi folosite în interpretarea textelor.

CREAREA UNIVERSULUI

Dintr-o examinare a creației după cum este descrisă în Coran, iese la iveală un concept general extrem de important: narațiunea coranică este complet diferită de cea biblică. Această idee contrazice paralele des făcute, în mod greşit, de către autorii occidentali pentru a sublinia asemănarea dintre cele două texte. Pentru a deforma realitatea, ei pun accent numai pe asemănări, între timp ignorînd evidentele deosebiri. Acesta este, probabil, un motiv.

Există o puternică tendință când se vorbeşte despre creare, de a spune că Muhammed (Pacea şi binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a copiat lucrurile generale din Biblie în Coran. Bineînțeles că putem compara cele 6 zile de creație aşa cum sunt descrise în Biblie, plus o zi suplimentară pentru odihnă de sabatul Domnului, cu acest verset din capitolul "al-'Araaf":

Domnul vostru este Allah Preaînaltul, care a creat cerurile şi pământul în şase zile.

Coran, 7:54

Totuşi, trebuie subliniat faptul că, comentatorii moderni accentuează interpretarea cuvântului arab "ayyam" (traducerea căruia este "zile"), cu înțelesul de "perioade lungi" sau "epocă" mai degrabă decât perioade de 24 de ore.

Ce pare a fi de o importanță fundamentală pentru mine este faptul că, în contrast cu narațiunea conținută în Biblie, Coranul nu stabileşte o secvență a creării pământului şi cerurilor. Se referă atât la ceruri înainte

de pământ, cât şi la pământ înainte de ceruri, când vorbeşte despre creare în general, ca în acest verset al capitolului Taa Haa:

[Şi ca] o revelație de la Acela care a creat pământul şi cerurile înalte.

Coran, 20:4

De fapt, noțiunea provenită din Coran este una a unui paralelism în evoluția celestă şi cea terestră. Există de asemenea informații esențiale care se găsesc numai în Coran referitoare la existența unui amestec inițial de gaze (*dukhaan*). Ca şi descrierile elementelor care, cu toate că la început fuzionau (*ratq*), ulterior ele s-au separat (*fatq*). Aceste idei sunt exprimate în capitolele *Fussilat* şi *al-Anbiyaa:*

Apoi s-s întors către cer – care era fum - ...

Coran, 41:11

Oare nu văd cei care nu cred că cerurile şi pământul au fost împreună şi că noi le-am despărțit?

Coran, 21:30

Conform științei moderne, procesul de separare a rezultat în formarea de lumi multiple, un concept ce apare de zeci de ori în Coran. De exemplu, să ne uităm la primul capitol al Coranului, *al Fatihah (Laudă lui Allah Preaînaltul, al lumilor Stăpânitor.* Coran, 1:1). Aceste informații coranice sunt în total acord cu ideile moderne asupra existenței unei nebuloase de bază (praf galactic), urmată de separarea elementelor care au rezultat în formarea de galaxii şi apoi stele din care se năşteau planetele.[1]

Este făcută, de asemenea, referire în Coran la o creație intermediară între ceruri şi pământ, după cum se vede în capitolul *al Furqan:*

---

[1] Teoria cea mai răspândită este aceea care susține că în puncte cruciale, într-un timp în care erau condensați din pricina materiei în expansiune (după "Big Bang"), nori mai mici (protogalaxii) care se puteau sfărâma sub acțiunea propriilor câmpuri gravitaționale sau eventual din pricina galaxiilor. (*Enciclopedia Britannica*, vol.19, p.636)

El este Cel care a creat cerurile şi pământul şi ceea ce este între ele...

Coran, 25:59

Se pare că această creație intermediară corespunde descoperirii moderne a punților de materie care sunt prezente în afara sistemelor astronomice organizate.

Acest scrurt rezumat al referințelor coranice asupra creației ne arată clar cum datele ştiințifice moderne şi enunțurile din Coran se potrivesc foarte bine pe un mare număr de teme.Contrar, fazele succesive ale creației menționate în textul biblic sunt total inacceptabile. De exemplu, în Geneza 1:9-19, crearea pământului (ziua a treia) este plasată înaintea creării cerurilor (ziua a patra). Este o realitate foarte bine ştiută aceea că planeta noastră vine din propria ei stea, Soarele. În asemenea circumstanțe, cum poate spune cineva că Muhammed (Pacea şi binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), aşa-zisul autor al Coranului, să fi fost inspirat din Biblie? Asemenea afirmație ar însemna că, cu propriul lui acord, el a corectat textul biblic pentru a ajunge la un concept corect referitor la formarea Universului. Totuşi, la conceptul corect aveau să ajungă oamenii de ştiință la multe secole după moartea sa.

ASTRONOMIE

De fiecare dată când descriu occidentalilor detaliile pe care le conține Coranul în anumite teme din astronomie, este atât de firesc ca cineva să replice că nu e nimic neobişnuit în aceasta de când arabii au făcut descoperiri importante în domeniul astronomiei cu mult înainte de europeni. Dar aceasta este o idee eronată care rezultă dintr-o ignoranță a istoriei. În primul rând, ştiința s-a dezvoltat în lumea arabă la mult timp după revelația coranică. În al doilea rând, cunoştințele ştiințifice predominante în perioada culminantă a civilizației islamice ar fi făcut imposibil pentru orice ființă să scrie enunțuri despre ceruri comparabile cu acestea din Coran.

Materialul asupra acestui subiect este atât de vast, încât pot veni aici doar cu un rezumat.

Soarele şi Luna

În timp ce Biblia vorbeşte despre Soare şi Lună ca două lumini ce diferă doar prin mărime, Coranul distinge între ele folosind termeni diferiți: "lumină" (*nuur*) pentru Lună, şi "lampă" (*siraaj*) pentru Soare.

Ai văzut tu cum Allah a creat şapte ceruri, una peste alta, şi a făcut în ele luna o lumină şi soarele o lampă?

Coran, 78:12,13

Luna este un corp inert care reflectă lumina, pe când soarele este un corp ceresc într-o stare de permanentă aredere producînd atât lumină, cât şi căldură.

Stelele şi planetele

Cuvântul "stea" (najm) din Coran (86:3) este însoțit de adjectivul "thaaqib", care indică faptul că arde şi consumă singur ca şi pătrunderea în umbră a nopții. A fost descoperit mult mai târziu că stelele sunt corpuri cereşti care produc propria lor lumină, ca şi Soarele.

În Coran, un cuvânt diferit, "kawkab", este folosit atunci când se referă la planetele care sunt corpuri cereşti ce reflectă lumină şi nu şi-o produc singure, aşa cum este soarele.

Noi am împodobit cerul cel mai apropiat cu podoaba stelelor.

Coran, 37:6

Orbite

Astăzi, legile care guvernează sistemele cereşti sunt bine ştiute. Galaxiile sunt echilibrate de poziția stelelor şi planetelor în orbite bine definite, precum şi de influența reciprocă a forțelor gravitaționale produse de masele lor şi viteza lor de mişcare.Dar nu aceasta este ceea ce descrie Coranul în termeni care au devenit înțeleşi abia în timpurile moderne. În capitolul al-*Ambiyaa* am găsit:

El este acela care a creat noaptea şi ziua, soarele şi luna; şi fiecare pluteşte pe cercul său.

Coran, 21:33

Cuvântul arab care exprimă această mişcare este verbul *"yasbahun",* care implică ideea de mişcare produsă de un corp aflat în mişcare, indiferent dacă este mişcarea unui picior alergînd pe pământ, sau acțiunea înotului în apă. În cazul unui corp ceresc, cineva este forțat să îl traducă, conform sensului de bază, ca "a călători cu propria sa mişcare".

În cartea mea, "Biblia, Coranul şi Ştiința", am redat informații ştiințifice certe corespunzătoare mişcării corpurilor cereşti. Ele sunt bine ştiute pentru lună, dar în mai mică măsură sunt bine ştiute pentru soare.

Ziua şi noaptea

Descrierea coranică a succesiunii zi-noaptear putea fi, în sine, într-o oarecare măsură o banalitate, nu pentru faptul că este exprimată în termeni care astăzi sunt foarte potriviți. Coranul foloseşte verbul "kawwara" în capitolul *az-Zumar* pentru a descrie felul în care noaptea se "răsuceşte" sau se "înfăşoară" în jurul zilei, şi ziua în jurul nopții.

El înfăşoară noaptea peste zi şi ziua peste noapte.

Coran, 39:5

Înțelesul inițial al verbului "kawwara" este "a înfăşura un turban în jurul capului". Aceasta este o comparație valabilă complet; şi totuşi la vremea la care Coranul a fost revelat, datele astronomice necesare acestei comparații erau neştiute şi aşa au rămas până când omul a păşit pe Lună şi a observat că pământul se învârte pe axa sa, încât jumătatea întunecată a globului pare că se înfăşoară peste lumină, şi partea luminată pare că se înfăşoară peste întuneric.

Culmea solară

Noțiunea de loc fix al soarelui este descrisă în mod strălucitor în capitolul *Ya Sin* din Coran:

Iar Soarele aleargă către un sălaş al lui. Aceasta este rânduiala Celui Atotputernic şi Atoateştiutor!

Coran, 36:38

"Loc fix" este traducerea cuvântului "mustaqarr" care indică un loc şi timp stabilit cu exactitate. Astronomia modernă confirmă faptul că sistemul solar se mişcă, într-adevăr, în spațiu cu o viteză de 12 mile pe secundă față de un punct situat în constelația lui Hercule (alpha lyrae) a cărui locație exactă a fost calculată cu precizie. Astronomii chiar i-au dat un nume – culmea solară.

Expansiunea Universului

Capitolul *az-Zariat* din Coran, de asemenea, pare că se referă la una din cele mai impunătoare descoperiri ale ştiinței moderne – expansiunea Universului.

Iar cerul l-am înălțat cu puterea Noastră şi Noi îl lărgim.

Coran, 51:47

Expansiunea Universului a fost sugerată mai întâi de teoria genarală a relativităţii şi este dovedită de calculele astrofizice. Mişcarea regulată a luminii galactice faţă de secţiunea roşie a spectrului este explicată de distanţarea unei galaxii de alta. Astfel, mărimea Universului pare să fie în creştere progresivă.

Cucerirea spaţiului

Printre realizările ştiinţei moderne se numără şi "cucerirea" spaţiului care a rezultat în jurnalul omului pentru Lună. Prezicerea acestui eveniment ne apare, cu siguranţă, în minte atunci când citim capitolul *ar-Rahman* din Coran:

O, neam al djinilor şi al oamenilor! Dacă voi puteţi trece dincolo de hotarele cerurilor şi ale pământului, treceţi! Dar voi nu veţi putea trece decât cu ajutorul unei puteri!

Coran, 55:33

Autoritatea călătoriei în spaţiu poate veni doar de la Creatorul legilor care guvernează mişcarea şi spaţiul. Toate aceste capitole din Coran invită omenirea să recunoască mărinimia lui Dumnezeu.

GEOLOGIE

Să ne întoarcem acum la Pământ pentru a descoperi câteva din numeroasele enunţuri miraculoase conţinute în reflectările coranice despre propria noastră planetă. Ele se referă nu numai la fenomenele fizice observate aici, pe Pământ, dar şi la detaliile referitoare la organismele vii care îl ocupă.

În acestă chestiune, trebuie să ne întrebăm următorul lucru : Cum a putut un om needucat, în mijlocul deşertului, să abordeze cu acurateţe atât de multe şi atât de variate subiecte într-un timp în care mitologia şi superstiţia domneau suprem? Cum a putut el să evite cu atâta

înțelepciune fiecare credință care avea să fie dovedită a fi total incorectă multe secole mai târziu.

Circuitul apei

Versetele referitoare la sistemele pământeşti sunt un caz în chestiune. Am citat un număr mare din ele în cartea mea, "Biblia, Coranul şi Ştiința şi am acordat atenție deosebită celor care se refereau la circuitul apei în natură. Acesta este un subiect care este bine ştiut astăzi. Prin urmare, versetele din Coran care se referă la circuitul apei par să exprime idei care sunt acum total evidente. Dar dacă luăm în considerare ideile predominante de la acea vreme, ele par a fi bazate mai mult pe mit şi speculație filosofică decât pe realitate observată, chiar dacă totuşi utila cunoaştere practică a irigării pământului era la curent în acea perioadă.

Să examinăm, de exemplu, următorul verset din capitolul *az-Zumar:*

Oare tu nu vezi că Allah trimite apă din cer, apoi o îndreaptă ca izvoare în pământ, apoi scoate cu ajutorul ei roade de felurite culori, apoi ele se ofilesc şi le vezi galbene, apoi le face bucățele. Întru aceasta se află îndemnare pentru cei care au pricepere.

Coran, 39:21

Asemenea noțiuni ne par destul de obişnuite astăzi, dar nu ar trebui să uităm că, nu de mult, ele nu erau obişnuite, şi au continut să rămână aşa până în secolul al XVI-lea, cu Bernard Palissy, care a ajuns la prima descriere coerentă a circuitului apei. Înainte de aceasta lumea credea că apele oceanelor, sub efectul vânturilor, erau împinse spre interiorul continentelor. Ei atunci s-au întors către oceane prin marele abis, care, din timpul lui Plato era numit "Tartarus".În secolul al XVII-lea gânditori măreți, cum ar fi Descartes, credeau încă în acest mit. Chiar şi în secolul al XIX-lea erau încă aceia care credeau în teoria lui Aristotel, că apa era condensată în caverne reci muntoase şi forma lacuri subterane care alimentau izvoare. Astăzi ştim că responsabilă de aceasta este infiltrarea apei de ploaie în pământ. Dacă cineva ar compara noțiunile din hidrologia modernă cu informațiile găsite în Coran pe această temă, nu ar putea să nu observe remarcabilul consens dintre cele două.

Munții

În geologie, știința modernă a descoperit recent fenomenele de încrețire care au format lanțuri muntoase. Crusta pământului este ca o coajă solidă, pe când stratele mai adânci sunt fierbinți şi fluide, şi foarte neospitaliere pentru orice formă de viață. A fost descoperit, de asemena, faptul că, stabilitatea munților este legată de fenomenele de încrețire. Procesul de formare al munților prin încrețire duce crusta pământului în jos, în strate inferioare şi susține temelii pentru munți.

Să comparăm acum ideile moderne cu un verset dintre numeroasele din Coran care se ocupă cu această temă. Este extras din capitolul *an-Naba':*

Oare nu am făcut Noi pământul un pat
Şi munții ca țăruşi?

Coran, 78:6-7

Țăruşii (awtad), care sunt conduşi în pământ ca aceia folosiți la ancorarea unui cort, sunt bazele încrețirilor geologice.

Aici, ca în toate cazurile din alte teme prezentate, observatorul obiectiv nu poate să nu observe absența oricărei contradicții cu cunoştințele moderne.

BIOLOGIE

Mai mult ca orice, am fost răscolit de enunțuri din Coran care se referă la ființele vii, aât în împărîția animalelor, cât şi în cea a plantelor, în special cu privire la reproducere.

Chiar ar trebui să dedicăm mult mai mult timp acestui subiect, dar, din cauza scopului limitat al acestei prezentări, pot să vă dau doar câteva exemple.

Trebuie încă o dată să subliniez faptul că doar în timpurile moderne progresele ştiințifice au făcut înțelese pentru noi sensul ascuns al unor versete coranice. Numeroase traduceri şi comentarii asupra Coranului au fost făcute de oameni învățați care nu au avut acces la cunoştințele ştiințifice moderne. Din acest motiv oamenii de ştiință au găsit unele din interpretările lor ca fiind inacceptabile.

Există de asemenea alte versete ale căror sensuri evidente sunt uşor înțelese, dar care ascund înțelesuri ştiințifice care sunt cel puțin uimitoare. Aceasta este situația într-un verset din capitolul "*al-Ambiyaa*" , o parte din care a fost deja citat:

Oare nu văd cei care nu cred că cerurile şi pământul au fost împreună şi că Noi le-am despărţit şi din apă am făcut tot ce este viu? Şi oare tot nu cred ei?

Coran, 21:30

Aceasta este o afirmație spectaculoasă a ideii moderne ce se referă la faptul că originea vieții este acvatică.

Botanică

Progresele în botanică la vremea lui Muhammed (pacea şi binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu erau destul de avansate în nici o țară pentru ca oamenii de ştiință să ştie că plantele au atât parte feminină, cât şi parte masculină. Totuşi, în capitolul Taa Haa putem citi următoarele:

El este acela care v-a făcut pământul ca un leagăn şi v-a făcut vouă pe el drumuri şi a pogorât apa din cer. Şi prin ea am făcut să răsară soiuri de plante diferite în perechi.

Coran, 20:53

Astăzi ştim că fructul vine din plante care au caractere sexuale chiar şi atunci când vin din flori nefertilizate, cum ar fi bananele. În capitolul *ar-Ra'd* citim următoarele:

... şi din toate roadele a făcut (Dumnezeu) pe el (pe pământ) câte p pereche [adică două soiuri sau o pereche alcătuită din mascul şi femelă].

Coran, 13:3

Fiziologie

În domeniul fiziologiei există un verset care îmi pare că este destul de însemnat. Cu 1000 de ani în urmă descoperirea sistemului circulator sanguin, şi aproximativ acum 13 secole era determinat faptul că organele interne erau hrănite de procesul digestiv de absorbţie, un verset în Coran a descris sursa elementelor componente ale laptelui matern, în conformitate cu realităţile ştiinţifice.

Pentru a înţelege acest verset trebuie ştiut mai întâi faptul că reacţiile chimice se produc între alimente şi enzime în gură, stomacul şi intestinele produc nutrimente sub formă moleculară care apoi sunt absorbite în sistemul circulator prin nenumărate proeminenţe microscopice ale peretelui intestinal numit "villi". În cadrul sistemului circulator sângele transportă apoi nutrimentele la toate organele corpului, printre care se află şi glandele mamare producătoare de lapte.

Acest proces biologic trebuie să fie înţeles de la baze dacă urmează să înţelegem un verset din coran care a dat multe secole prilej de comentarii care erau complet de neînţeles. Astăzi ne este foarte uşor să vedem de ce! Acest verset este cules din capitolul *an-Nahl:*

Aveţi voi o pildă şi la vite. Noi vă dăm să beţi din ceea ce se află în burţile lor, între murdărie şi sânge: un lapte curat, ce place celor care-l beau.

Coran, 16:66

Elementele constituente ale laptelui sunt secretate de glandele mamare care sunt hrănite de producţia digestivă a alimentelor adusă lor cu ajutorul sângelui. Întâmplarea iniţială care pune întregul proces în mişcare este conjunctura ingredientelor intestinului şi sângelui la nivelul peretelui intestinal în sine.

Acest concept foarte exact este rezultatul descoperirilor făcute în chimie şi fiziologia sistemului digestiv la o mie de ani după moartea Profetului Muhammed (Allah sa-l binecuvânteze şi să-l miluiască!).

EMBRIOLOGIE

Există o multitudine de enunțuri în Coran pe tema reproducerii umane care constituia o preocupare pentru embriologii care căutau o explicație dată de om pentru ea. A fost posibil numai după naşterea cunoştințelor de bază care au contribuit la cunoştințele noastre în biologie şi inventarea microscopului, încât oamenii au fost capabili să înțeleagă profunzimea acestor enunțuri coranice. Era imposibil pentru o ființă umană care trăia în secolul al 7-lea să exprime cu acuratețe asemenea idei. Nu există nimic care să indice faptul că oamenii în Orientul Mijlociu şi Arabia ştiau ceva mai mult despre acest subiect decât oamenii care trăiau în Europa sau în altă parte a lumii. Astăzi, există mulți musulmani care posedă cunoştințe profunde de Coran şi ştiințe ale naturii, care au recunoscut asemănările uimitoare dintre versetele din Coran care se ocupă de reproducere şi cunoştințele ştiințifice moderne.

Ar trebui să amintesc comentariul unui musulman în vâstră de 18 ani, educat în Arabia Saudită, comentînd asupra unei referiri despre reproducerea umană aşa cum este ea descrisă în Coran. S-a oprit asupra Coranului şi a zis: "Această carte ne furnizează toate informațiile esențiale pe acest subiect. Când eram la şcoală, profesorii mei s-au folosit de Coran pentru a explica cum sunt aduşi pe lume copiii. Cărțile dumneavoastră asupra educației sexuale sunt un pic înnapoiate la faza aceasta."

Dacă era să petrec atât de mult timp cu toate detaliile reproducerii conținute în Coran, aşa cum merită acest subiect, această broşură ar fi devenit o carte. Explicațiile detaliate lingvistice şi ştiințifice pe care le-am dat în "Biblia, Coranul şi Ştiința" sunt suficiente pentru cineva care nu cunoaşte limba arabă sau nu ştie prea multe despre embriologie pentru a fi capabil să înțeleagă sensul unor astfel de versete în lumina ştiinței moderne în profunzime mai mare.

În special în domeniul embriologiei, comparația dintre credințele prezente la vremea revelării Coranului şi informațiile ştiinței moderne, ne lasă uimiți când vedem acordul total dintre enunțurile coranice şi cunoştințele ştiințifice moderne.

Să nu mai menționăm de absența totală a oricărei referiri din Coran la ideile eronate care erau foarte răspândite în toată lumea la acea vreme.

Fertilizarea

Să separăm acum de toate aceste versete, ideile certe cu privire la complexitatea spermei şi la faptul că o cantitate infinit de mică este solicitată pentru a garanta fertilizarea. În capitolul *al-Insaan* din Coran este exprimat:

Nu l-am creat pe om dintr-o picătură de amestecuri (...)?
Coran, 76:2

Cuvântul din limba arabă "nutfah" a fost tradus "cantitate mică". Vine de la sensul verbului "a picura", "a se scurge puțin" şi este folosit la descrierea a ceea ce rămâne în fundul unei găleți care a fost golită. Versetul sugerează în mod corect faptul că fertilizarea este făcută doar de o cantitate foarte mică de lichid.

Pe de altă parte, lichidele amestecate ("amshaaj") au fost înțelese de comentatorii de dinainte că se referă la amestecul de scurgeri ale bărbatului şi ale femeii. Autorii moderni au corectat această părere şi au notat că sperma conține mai multe feluri de secreții[1].

Când Coranul vorbeşte despre lichidele fertilizatoare compuse din diferite secreții, ne informează şi asupra faptului că progenitura umană va fi formată din ceva extras din acest lichid. Acesta este înțelesul următorului verset din capitolul *as-Sajdah*:

Apoi i-a făcut pe urmaşii lui dintr-o apă anume demnă de dispreț.
Coran, 32:8

---

[1] Lichidul spermatic este format din secreții variate care sun produse de următoarele glande: a) testicule, b) veziculele seminale, c) glanda prostată, şi d) glandele lui Cooper şi glandele lui Littre.

Cuvântul arăbesc tradus prin termenul "esență" este "sulaalah" care înseamnă "ceva extras", "partea cea mai bună a unui lucru". În orice fel este tradus, se referă la o parte dintr-un întreg. În condiții normale, doar o singură celulă-spermatozoid, din peste 50 de milioane ejaculate de un bărbat în timpul actului sexual, va penetra, de fapt, ovulul[1].

Nidația

Odată ce oul a fost fertilizat în trompa uterină, el coboară pentru a intra înăuntrul uterului. Acest proces este numit "implantarea oului" sau "nidația", în cadrul căruia vilozitățile se dezvoltă şi (ca şi plantele care îşi trag nutrimentele din pământ) îşi trag nutrimentele din peretele uterin, asfel ele făcând ca oul să se agațe pur şi simplu de uter. Nidația este descrisă într-un mod foarte potrivit în mai multe versete prin cuvântul "alaq", care este şi titlul capitolului în care apar versetele:

Care l-a creat pe om dintr-o ("alaq") lipitoare.
Coran, 96:2

Nu cred că există vreo traducere rezonabilă a cuvântului "alaq", alta decât folosirea lui cu sensul lui de bază. Este o greşeală a vorbi aici de un "cheag de sânge", care este termenul pe care îl foloseşte Profesorul Hamidullah în traducerea sa. Este un sens derivat care nu este atât de potrivit în acest context.

Embrionul

Evoluția embrionului în interiorul uterului matern este descrisă doar pe scurt, dar descrierea este exactă, deoarece cuvintele simple referitoare la el corespund exact cu stadiile fundamentale în dezvoltarea lui. Aceasta este ceea ce citim in capitolul *al-Mu'minun:*

---

[1] Celula-ou eliberată de ovare

Apoi am făcut din picătură un cheag şi am făcut din cheag o bucată de carne mestecată şi am făcut din bucata de carne oase şi am îmbrăcat oasele cu carne. Apoi l-am scos la iveală ca o altă făptură. Binecuvântat fie Allah Preaînaltul, Făcătorul, Cel Bun!

Coran, 23:14

Termenul "bucată de carne mestecată" ("mudghah") corespunde exact cu apariția embrionului la un anumit stadiu în dezvoltarea sa.

Este ştiut faptul că oasele se dezvoltă în interiorul acestui amestec şi că apoi sunt acoperite de muschi. Acesta este sensul termenului "carne intactă" ("lahm").

Embrionul trece printr-un stadiu în care unele părți au forme şi altele nu au forme, care mai târziu devin separate. Acesta este înțelesul evident al versetului din capitolul *al Hajj* care sună în felul următor:

O, voi oameni! Dacă sunteți în îndoială cu privire la Înviere, Noi doară v-am creat din țărână, apoi dintr-o picătură, apoi dintr-un cheag de sânge, apoi dintr-o bucată de carne, cu formă, după ce a fost fără formă, pentru ca să vă arătăm vouă [puterea Noastră].

Coran, 22:5

În continuare avem o referire la apariția simțurilor şi organelor interne în capitolul *as-Sajdah*:

... Şi v-a dat (Allah Preaînaltul) vouă auzul, ochii şi inimile.

Coran, 32:9

Nimic nu contrazice aici informațiile pe care le deținem astăzi şi, pe deasupra, nici una dintre ideile eronate ale vremii nu s-a strecurat în Coran. Pe toată durata Evului Mediu au existat o varietate de credințe despre dezvoltarea umană bazate pe mituri şi speculații care au continuat să exite multe secole după această perioadă. Stadiul fundamental în istoria embriologiei a venit în 1651 cu declarația lui Harvey[1] aceea că

[1] William Harvey (1578-1657) a fost un doctor englez şi un explorate al naturii adevărate a circulației sanguine şi funcționarea inimii ca o pompă (*Enciclopedia Nouă Britannica*, vol. 5, pag. 734)

"toate formele de viață vin inițial dintr-un ou". La acea vreme, când ştiința a beneficiat în mod miraculos de inventarea microscopului, oamenii încă dovedeau respectivele roluri ale oului şi ale spermatozoidului. Buffon, un mare naturalist, era unul dintre dintre cei în favoarea teoriei oului. Bounet, de cealaltă parte, susținea "teoria ovarelor Evei", care a declarat că Eva, mama rasei umane, avea înăuntrul ei semințele tuturor ființelor umane puse laolaltă una înăuntrul celeilalte.

BIBLIA, CORANUL ŞI ŞTIINȚA

Am ajuns acum la ultimul subiect pe care aş vrea să-l prezint în această mică broşură: comparația dintre cunoştințele moderne şi pasajele din Coran şi unele referiri din Biblie la aceleaşi subiecte.

Facerea

Deja am întâlnit unele contraziceri dintre Scriptură şi Ştiință privind crearea Universului. Când m-am ocupat de acest subiect am subliniat perfectul acord dintre cunoaşterea modernă şi versetele coranice şi am scos în relief faptul că narațiunea biblică conținea enunțuri care erau din punct de vedere ştiințific inacceptabile[1]. Ar fi foarte surprinzător dacă am fi conştienți de faptul că narațiunea despre creare conținută de Biblie a fost o lucrare a preoților care au trăit în secolul al VI-lea î.Ch., de aceea termenul de narațiune sacerdotală (preoțească) este folosit în mod oficial pentru exprimarea ei. Narațiunea pare să fi fost concepută ca tema unei predici desemnate să îndemne oamenii la respectarea Sabatului. Narațiunea a fost construită cu un scop bine definit în cercetare şi, după cum Părintele de Vaux (un conducător al Şcolii Biblice din Ierusalim) nota: "acest scop a fost în esență cu caracter specific".

---

[1] Vezi pagina a acestei broşuri.

Biblia conține, de asemenea, o mult mai scurtă şi veche narațiune a Facerii, aşa numita versiune "Iahovistă", care abordează subiectul dintr-un unghi total diferit. Amândouă sunt luate din Geneză, Întâia Carte a lui Moise. Moise ar fi aşa-zisul autor al ei, însă textul pe care îl avem astăzi a suferit multe schimbări.

Narațiunea sacerdotală a Genezei este renumită pentru genealogiile ei pline de ciudățenii, care merg înapoi la Adam (Pacea fie asupra lui!) şi pe care nimeni nu le ia prea mult în serios. Totuşi, unii autori ai Evangheliei, cum ar fi Matei şi Luca le-au reprodus, mai mult sau mai puțin, cuvânt cu cuvânt, în genealogiile lor despre Isus. Matei merge înapoi până la Avraam, şi Luca până la Adam (Pacea fie asupra lui!). Aceste scrieri sunt inacceptabile din punct de vedere ştiințific, deoarece ele stabilesc o dată pentru vârsta Pământului şi timpului când omul a apărut pe pământ, ceea ce contrazice fără doar şi poate ce a stabilit ferm ştiința modernă. Pe de altă parte, Coranul este lipsit total de date de acest fel.

Mai înainte am notat cum Coranul este în perfect acord cu ideile moderne despre formarea Universului. Pe de altă parte, narațiunea biblică despre apele preistorice este îndrăzneață aşa cum este crearea luminii în prima zi înainte de crearea stelelor care produc această lumină; existența unei unei seri şi a unei dimineți înaintea creării Pământului; crearea Pământului în ziua a treia inaintea de cea a Soarelui în a patra, apariția animalelor pe pământ în ziua a şasea după apariția păsărilor aerului în ziua a cincea, cu toate că cel dintâi a venit primul. Toate aceste enunțuri sunt rezultatul credințelor de dinaintea vremii la care acest text a fost scris şi nu se poate explica altfel.

Vârsta Pământului

Conform genealogiilor biblice care reprezintă bazele calendarului evreiesc şi conform căruia astăzi[1] lumea are 5738 de ani, acest lucru este foarte greu de crezut. Sistemul nostru solar poate fi în vârstă de 4 miliarde de ani şi un sfert şi apariția ființelor omeneşti pe Pământ, după

[1] Broşura a fost editată în 1995.

cum ştim noi astăzi, poate fi estimată în zeci de mii de ani, dacă nu mai mult. Este absolut esențial, de aceea, să notăm faptul că versetele coranice nu conțin nici un fel de astfel de indicații cu privire la vârsta lumii, însă acestea sunt specifice textului biblic.

Potopul

Descrierea Potopului reprezintă al doilea important subiect al comparației dintre Biblie şi Coran. În realitate, narațiunea biblică este fuziunea a două descrieri în cadrul cărora evenimentele sunt relatate în mod diferit. Biblia vorbeşte despre un Potop mondial şi îl plasează la aproximativ 300 de ani înainte de Avraam. Conform cu cele ştiute de noi despre Avraam, aceasta ar implica o catastrofă mondială în jurul secolului al XXI-XXII –lea î.Ch. Această poveste ar fi nerezonabilă în viziunea datelor istorice prezente. Cum putem accepta ideea că în secolul al XXI-XXII-lea î.Ch. toată civilizația a fost ştearsă de pe fața pământului de această catastrofă, când ştim că această perioadă corespunde, de exemplu, cu una precedentă Regatului de Mijloc din Egipt, aproximativ la data primei perioade intermediare inaintea dinastiei a unsprezecea? Din punct de vedere istoric este inacceptabil a susține ideea că, la vremea aceea, omenirea a fost nimicită complet. Nici una din enunțurile precedente nu este acceptabilă conform cunoaşterii moderne. Din acest punct de vedere putem aprecia enorma prăpastie dintre Biblie şi Coran.

În contrast cu Biblia, narațiunea coranică se referă la o catastrofă care este limitată la poporul lui Noe (Pacea fie asupra lui!). Acesta este pedepsit pentru păcatele săvârşite aşa cum au fost şi alte popoare păgâne. Coranul nu fixează catastrofa în timp. Nu există absolut nici o obiecție istorică sau arheologică la narațiunea coranică.

Faraonul

Un al treilea punct al comparației, extrem de semnificativ, este povestea lui Moise, şi în special Exodul din Egipt al evreilor. Aici pot da doar un bilanț foarte scrt al unui studiu pe acest subiect care apare în cartea mea. Am urmărit chestiunile în care narațiunea biblică şi cea coranică sunt de acord şi unde nu sunt de acord, şi am găsit chestiuni în care cele două texte se completează una pe cealaltă într-un mod foarte util.

Printre multe ipoteze, referitoare la încadrarea în timp a Exodului în istoria faraonilor, am tras concluzia că cea mai potrivită teorie este cea care îl face pe Merneptah, succesorul lui Ramses al II-lea, faraonul Exodului. Comparația datelor conținute în Scripturi cu dovezile arheologice susțin foarte mult această ipoteză. Sunt încântat să pot spune că narațiunea biblică contribuie cu importante dovezi care ne determină să-l situăm pe Moise în istoria faraonilor. Moise era probabil născut în timpul domniei lui Ramses al II-lea. Datele biblice sunt, deci, o considerabilă valoare istorică pentru povestirea despre Moise. Un studiu medical al mumiei lui Mernaptah ne-a dat informații suplimentare utile cu privire la cauzele posibile ale morții faraonului. Faptul că noi posedăm mumia acestui faraon este unul de o importanță majoră. Biblia ne indică faptul că el a fost înghițit de apele mării, dar nu ne dă nici un fel de detalii în ce priveşte ceea ce ulterior a devenit din corpul lui. Coranul, în capitolul *Yunus*, notează salvarea corpului faraonului de către ape.

Astăzi te mântuim Noi, cu trupul tău, pentru ca să fii un semn pentru cei care vor veni în urma ta!

Coran, 10:92

O examinare medicală a mumiei ne-a demonstrat că ea nu a stat în apă mult timp, deoarece nu dă semne de deteriorare din cauza subversiunii prelungite. Aici, din nou, comparația dintre narațiunea coranică şi informațiile furnizate de cunoştințele moderne nu sugerează nici cea mai mică obiecție din punct de vedere ştiințific.

Astfel de puncte de consens sunt caracteristice revelației coranice. Dar, aruncăm noi revelația iudeo-creştină în ruşine şi o deposedăm noi

de toată valoarea ei intrinsecă prin accentuarea faptelor văzute dintr-un punct de vedere ştiinţific? Cred că nu, deoarece critica nu se referă la text, ca intreg, ci numai la anumite pasaje. Există părţi din Biblie care au valoare istorică indubitabilă. Am arătat aceasta în cartea mea, *"Biblia, Coranul şi Ştiinţa",* unde am discutat pasaje care nu îl pot localiza pe Moise în timp.

Cauzele principale care au determinat asemenea diferenţe apărute din comparaţia dintre Sfintele Scripturi şi cunoştinţele moderne sunt cunoscute savanţilor contemporani. Vechiul Testament constituie o colecţie de lucrări literare scrise în cursul secolului al IX-lea, cu aproximaţie, şi a suferit multe schimbări. Rolul jucat de om în compoziţia actuală a textelor biblice este considerabil.

Pe de altă parte, revelaţia coranică are o istorie care este complet diferită. Aşa cum am văzut deja, din momentul în care a fost comunicată pentru prima oară oamenilor, ea a fost memorată din toată inima şi scrisă în timpul vieţii lui Muhammed (Pacea şi binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Graţie acestui lucru Coranul nu pune nici un fel de probleme de autenticitate.

O examinare total obiectivă a Coranului, în lumina ştiinţei moderne, ne determină să recunoaştem consensul dintre cele două, aşa cum a fost notat deja în repetate ocazii pe tot cuprinsul acestei prezentări. Ne face să credem că este imposibil pentru un om din vremea lui Muhammed (Pacea şi binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) să fi fost autorul unor asemenea enunţuri, din pricina nivelului scăzut al ştiinţei din zilele lui. Asemea consideraţii sunt parte din ceea ce îi dau revelaţiei coranice un loc unic printre textele religioase şi cele nereligioase, şi sileşte omul de ştiinţă imparţial să admită incapacitatea lui de a aduce o explicaţie bazată numai pe raţionamentul materialist.

Asemenea lucruri cum sunt cele pe care am avut plăcerea să v-i le expun aici, par a reprezenta o provocare veritabilă la explicaţia umană care lasă o singură alternativă: Coranul este indubitabil o revelaţie de la Dumnezeu.